

→ Een cultuurverandering realiseer je samen stap voor stap

Strategie langdurige zorg: een beweging naar de toekomst

De ontwikkelingen in de samenleving hebben hun weerslag op de zorg en ondersteuning van Koraal. Zo worden in de langdurige zorg eigen regie voor cliënten en zorg op maat steeds belangrijker. De afgelopen jaren hebben we flinke stappen gezet op dit gebied. We maken de beweging vanuit zorgen vóór naar zorgen dát en uiteindelijk naar ondersteunen bij. Die stappen komen allemaal samen in de 'nieuwe' strategie langdurige zorg. Die geeft aan waar we staan, waar we naartoe willen en op welke manier we dat gaan doen. Eén ding is duidelijk: we bouwen voort aan de weg die jaren geleden is ingeslagen.

'Van zorg naar ondersteuning bij het leven'. Dat is samengevat de ontwikkeling die we doormaken in de langdurige zorg. Uitgangspunt is dat een cliënt zijn eigen leven leidt en bepaalt, binnen de mogelijkheden die hij of zij heeft waarbij de wensen van de cliënt bepalend zijn voor onze ondersteuning. Dat lijkt een vanzelfsprekendheid. Maar ten

opzichte van het verleden betekent het een fundamentele perspectiefverschuiving. Het kan daarom geen kwaad het geheugen nog eens op te frissen. Met behulp van een aantal oudgedienden, die eenieder op hun manier betrokken waren bij die verschuiving: Edith Snel, Coen Spauwen, Diana Lardinois en Marijke Vergoossen.

Samen beslissen

"In 2015 kwamen we in contact met de methodiek van Regie Op Locatie", herinnert Edith zich. "De methodiek waarin de behoeften en wensen van cliënten en verwanten het uitgangspunt vormen voor geboden ondersteuning. Die methodiek sloot naadloos aan op de ontwikkeling die we

Edith Snel: "Stond in de voorgaande jaren de switch van zorgen voor naar zorgen dat centraal, nu maken we de stap naar ondersteunen. We laten de regie bij de cliënt en we werken samen met zijn of haar netwerk om de ondersteuning vorm te geven."

op dat moment doormaakten, van 'zorgen vóór' naar 'zorgen dát'. Dus besloten we, na een grondige verkenning, om die methodiek bij Koraal te introduceren. Bij Regie Op Locatie heeft iedereen - cliënt, verwant en medewerker - zijn rol en is er sprake van gezamenlijke regie en verantwoordelijkheid. Om dat te onderstrepen kozen we voor een

benaming waarin dat tot uitdrukking komt: Samen beslissen met Regie Op Locatie."

We doen het samen

Coen weet het nog als de dag van gisteren. Dat er procesbegeleiders werden geworven en dat Samen beslissen met Regie Op Locatie in 2016 van start ging. Een nieuwe richting in de zorg die een fikse ommezwaai betekende voor cliënten, verwanten en medewerkers.

"Omdat we vanuit ons hart werken, namen we in het verleden goedbedoeld veel van cliënten en verwanten over", aldus Coen. "Dat we dat gingen loslaten en het voortaan samen gingen doen, voelde heel onwennig. Gaandeweg veranderde de mindset en realiseerden we ons hoe mooi het is om als professional te mogen ondersteunen zodat een cliënt het leven kan leiden zoals hij of zij dat wenst. En dat het daarbij niet gaat om wat wij daar persoonlijk van vinden, maar om de beleving van de cliënt."

Zonder oordeel kijken en luisteren

"Dat betekent dus goed luisteren", vult Diana aan. "Maar zonder oordeel luisteren naar de ander, is het moeilijkste dat er is. Gelukkig kun je dat trainen. En dat is precies wat we bij Koraal zijn gaan doen. Elke verandering begint met bewustwording en met de bereidheid om

te veranderen. Pas daarna kunnen we met elkaar ander gedrag vertonen."

"Dat gaat niet van de een op de andere dag", vervolgt Diana. "En het blijft een leerproces. Maar we hebben flinke stappen gezet. Niet

Coen Spaunven: "In het verleden namen we goedbedoeld veel dingen van cliënten en verwanten over. Gaandeweg veranderde dat en realiseerden we ons hoe mooi het is om als professional te mogen ondersteunen, zodat cliënten het leven kunnen leiden dat ze zelf wensen."

alleen voor medewerkers, ook voor cliënten en verwanten was het wennen, die gedeelde verantwoordelijkheid. Stapje voor stapje hebben we de dialoog op gang gebracht en langzaam groeide iedereen in zijn rol. Natuurlijk waren er wel eens fricties. Dan stonden we samen stil bij het proces. Best confronterend af en toe. Maar het bracht ons uiteindelijk dichterbij elkaar."

Diana Lardinois: "Zonder oordeel luisteren naar de ander is het moeilijkste dat er is. Gelukkig kun je dat trainen. En dat is precies wat we bij Koraal zijn gaan doen."

Durven bijstellen

Marijke benadrukt dat cultuurverandering een langdurig proces is. Dat de weg die in 2015 is ingezet, nog altijd doorloopt. "Soms stagneert het proces of zijn we toe aan een volgende stap, soms gaat het wringen en doet het pijn", constateert ze. "Dat hoort erbij, dat moeten we accepteren. Af en toe moet je durven besluiten om ergens links of rechts af te buigen, op basis van voortschrijdend inzicht of nieuwe ontwikkelingen. Dan is het wel belangrijk om aan iedereen goed uit te leggen waarom je afbuigt. Wellicht doen we dat in de praktijk nog te weinig. Daardoor lijkt het misschien alsof we opeens iets nieuws doen, terwijl dat niet het geval is. Soms volgen we gewoon een andere weg of gebruiken we andere middelen om ons doel te bereiken. Maar dat doel, dat is nog steeds hetzelfde."

Stip op de horizon

Coen, Diana, Edith en Marijke kunnen het niet vaak genoeg zeggen. Dat de stip op de horizon voor Koraal nog altijd dezelfde is: een goed leven voor onze cliënten, mooi werk voor onze medewerkers, binnen een gezonde bedrijfsvoering. "Wat een goed leven inhoudt, is voor elke cliënt verschillend, weten we inmiddels. Dat betekent dat we in onze ondersteuning focussen op de specifieke behoefte van de cliënt en zijn naasten en dat

we maatwerk leveren. Het herstel, de groei en de veerkracht van de cliënt staan daarbij voorop. Van zorg naar ondersteuning, noemen we dat. Daar dragen we allemaal, op onze eigen manier, ons steentje aan bij. Met hart en ziel."

We bouwen verder

Met de nieuwe strategie bouwen we hierop voort. Dat doen we middels drie ontwikkellijnen: Jouw Verhaal, Medewerker Vitaal en Koraal Loyal. We zetten de volgende stap in de cultuurverandering; stond in de voorgaande jaren de switch van zorgen vóór naar zorgen dát centraal, nu maken we de stap naar ondersteunen. We laten de regie bij de cliënt en we werken samen met

Marijke Vergoossen: "Soms volgen we een andere weg of gebruiken we andere middelen om ons doel te bereiken. Maar dat doel, dat is nog steeds hetzelfde."

zijn of haar netwerk om de ondersteuning vorm te geven. Ieder weer vanuit zijn eigen rol maar vooral in partnerschap en vanuit een gelijkwaardige relatie met elkaar. Waarbij het juist in deze tijd extra belangrijk is om oog te hebben voor de vitaliteit van de professional. Koraal ondersteunt en faciliteert haar medewerkers zodat we veerkrachtig en fit blijven. Zo kunnen we echt samen van betekenis zijn! ■

Maak kennis met de drie mooiste parels van Koraal

Samen van betekenis zijn, dat thema staat centraal binnen de nieuwe strategie langdurige zorg. Om daar invulling aan te geven, vroegen we medewerkers begin dit jaar of zij ons op het spoor konden zetten van zogenoemde 'parelprojecten': ideeën die kunnen helpen om je werk leuker, eenvoudiger en/of innovatiever te maken.

Naar aanleiding van onze oproep ontvingen we maar liefst 21 reacties. Inzendingen die het eigenlijk allemaal verdienen om uitgewerkt te worden. Om voortvarend aan de slag te kunnen gaan, is het wel noodzakelijk om keuzes te maken. Daarom hebben we de onderstaande ideeën aangewezen als de parels van Koraal. Deze inzendingen sluiten het meest aan op de nieuwe strategie, het potentiële bereik en de betrokkenheid van cliënten.

- **Soep-/kruidentuin (MHWM, boerderij)**

Aanleggen en samen onderhouden van een soep-/groente-/kruidentuin, waarvan de opbrengsten op locatie gebruikt kunnen worden en die uitnodigt dat medewerkers en cliënten elkaar vaker ontmoeten.

- **Silent Disco (NML, team vrije tijd)**

Aanschaf audiovisuele techniek waarmee een silent disco mogelijk is, zodat dit als activiteit aan het aanbod kan worden toegevoegd.

- **Samen er op uit (PS, Lian Frencken)**

Jongeren uit de regio die tot nu toe een lastig levenspad hebben doorlopen koppelen aan cliënten uit de langdurige zorg. Zodat beiden zich kunnen verdiepen in hoe de ander in het leven staat en van elkaar kunnen leren.

In de komende maanden gaan we ondersteunen bij het realiseren van deze drie parels. Natuurlijk houden we jullie op de hoogte van de ontwikkelingen. ■